

Urzh an Erminig

Urzh an Erminig krouet e 1381 a zo unan eus koshañ urzhioù brezel hag enor en Europa.

E 1344 e krou Edouarzh III a Vro-Saoz urzh « Marc'hegerien Sant Jord », ha goude-se hini ar Gabestrell e 1348. Yann II, e Bro-C'hall a grou e 1351 Urzh ar Steredenn. E 1430, eo hini ar C'hreofñ aour gant Dug Bourgogn ha damc'houde hini ar Greskenn gant Reun Añjev e 1448.

Yann V, dug Breizh, en deus bet c'hoant dre sevel Urzh an Erminig da ziskouez pouez an dugiezh war an noblañs hag ar youl da vezañ unanet tro-dro dezhañ.

Degemeret e vez merc'hed ha partabled en Urzh. Ar varc'hegez ken-tañ eo Janed Navarra hag an eil eil Janed Albret, kontez Richmond hag e 1447 Izabel Skos, dugez Breizh.

Evel an holl urzhioù marc'hegiezh eo bet berzet Urzh an Erminig gant reveulzi bro-C'hall hag ar c'holier diwezhañ a oa war bez Yann IV e iliz-veur Naoned a zo bet distrujet.

Distro an Erminig

E 1972, ar senedour Georges Lombard a gemeras lec'h René Pleven e penn ar Celib hag evit trugarekaat anezhañ en anv Breizh a-bezh en deus bet ar soñj da adkemer enoradenn an dug Yann IV. Ar pal ne oa ke adsevel un « urzh » kozh met kentoc'h kaout un arouez hengounel bev.

Roet e voe ar c'holier da René Pleven d'an 29 a viz Gwengolo 1972.

E 1988 e kemeras Skol Uhel ar Vro plas ar CELIB evit trugarekaat tud – paotred ha merc'hed – o doa, dre o obererezh hag o engouestl, graet enor da Vreizh.

An Erminiged a-vremañ

E 1972 e Pondi
René PLEVEN †

E 1973 e Roma ha Roazhon
Gabriele PESCATORE
Jean MEVELLEC †

E 1988 e Roazhon
Vefa de BELLAING †
Pierre-Roland GIOT †
Polig MONJARRET †
Henri QUEFFELEC †

E 1989 e Naoned
Bernard de PARADES †
Marivon QUEMERE-JAOUEN †
Per DENEZ †
Louis LICHOU †

E 1990 en Alre
Charles LE GALL †
Chanig LE GALL †
E. LE SCANV (GLENMOR) †
Joseph MARTRAY †
Albert TREVIDIC †

E 1991 e Kemper
Georges LOMBARD †
Robert LEGRAND †
Pierre LAURENT †
Pierre-Jakez HELIAS †

E 1992 e Sant-Maloù
Michel PHILIPPONNEAU †
Ronan HUON †
Yvonne JEAN-HAFFEN †
Jordi PUJOL

E 1993 e Dinan
Leanez Anna-Vari ARZUR †
Herry CAOUISSIN †
Yann POILVET †
Jean TRICOIRE †

E 1994 e Gwened
Ivetig an DRED-KERVELLA †
Pierre LEMOINE
Yvonig GICQUEL †
Alan STIVELL

E 1995 e Gwenrann
Jacques BRIARD †
Loeiz ROPARS †
Jean FREOUR †
Ivona MARTIN †
Lois KUTER

E 1996 e Pont 'n Abad
Pierre LE TREUT †
Rita MORGAN WILLIAMS
Joseph LEC'HVIENT †
André LAVANANT

E 1997 e Kintin
Jean-Jacques HENAFF
Jean L'HELGOUACH †
Dodik JEGOU
Raymond LEBOSSE †

E 1998 e Gwitreg
Goulc'han KERVELLA
Henri MAHO †
Pierre LOQUET
A. CORRE (N. ROZMOR) †

E 1999 e Naoned
Jean-Bernard VIGHETTI
Riwanon KERVELLA
Patrick MALRIEU
Denise DELOUCHE

E 2000 e Pondi
Tereza DESBORDES
Lena LOUARN
René VAUTIER †
Pierre-Yves LE RHUN

E 2001 e Landerne
Pierre TOULHOAT †
Rozenn MILIN
Breur Marc SIMON
Dan ar BRAZ

E 2002 e Lannuon
Henri LECUYER †
Yves ROCHER †
Michael JONES
Robert OMNES †

E 2003 e Sant-Maloù
Jean-Louis LATOUR
Gilles SERVAT
Angèle JACQ
René ABJEAN

E 2004 e Kastell-Briant
Albert POULAIN
Yannig BARON
Marie KERMAREC
Yann GOASDOUE
Pierre-Yves MOIGN †

E 2005 e Loktudi
Jean OLLIVRO
Ewa WALISZEWSKA
Pierre LE PADELLEC
Jean KERHERVE

E 2006 e Plañvour
Jean-Pierre VINCENT
Claudine MAZÉAS
Xavier LECLERCQ
Claude STERCKX

E 2007 e Sant-Brieg
Rhisiaert HINCKS
Martial PEZENNEC †
Job an IRIEN
François LE QUEMENER †

E 2008 e Roazhon
Roger ABJEAN †
Gweltaz ar FUR
Yvonne BREILLY-LE CALVEZ
Viviane HELIAS

E 2009 e Ankiniz
Jean-Christophe CASSARD †
Tugdual KALVEZ
Yann-Fanch KEMENER
Jean-Guy Le FLOCH
Mona OZOUF

E 2010 en Oriant
Catherine LATOUR
Annaig RENAULT †
André CHEDEVILLE †
Donatien LAURENT

E 2011 e Kemper
Andrea ar GOUILH
Yann CHOUCQ
Joseph Le BIHAN
André POCHON

E 2012 e Gwengamp
Yves LAINE
Albert BOCHER †
Ivonig LE MERDY
Frères MORVAN

E 2013 e Sant-Nikolaz-an-Hent
Jean-Jacques MONNIER
Yves-Pascal CASTEL
Martial MÉNARD
Tangi LOUARN

E 2014 e Naoned
Philippe ABJEAN
N. et F. LE GARREC
Jacqueline LE GUEN
Erwan VALLERIE

E 2015 e Gwened
Philippe ARGOUARC'H
Patrick MARESCHAL
Yvon PALAMOUR
Eugène RIGUIDEL

E 2016 e Karaez
Nolwenn KORBELL
Jean CEVAER
Yann-Fañch JACQ
Mikael BODLORE-PENLAEZ

Christian TROADEC
maer Karaez ha kuzulier-departamant
ha Patrick MALRIEU
prezidant Skol Uhel ar Vro
a zo laouen ouzh ho pediñ da

lid Koler an Erminig

d'ar Sadorn 17 a viz Gwengolo 2016
e leurenn Glenmor e Karaez

Roll-devezh

15 e : Degemer

15.30 e : **Lid Koler an Erminig**

Roet e vo ar c'holier da
Nolwenn KORBELL
Jean CEVAER
Yann-Fañch JACQ
Mikael BODLORE-PENLAEZ

Troc'h sonerezh gant **Louise Ebrél**

Ha roet **Medalenn Skol Uhel ar Vro** da

Levraoueg niverel

eskopti Kemper ha Leon
ha da

g-Kendalc'h evit embann pedagogel

« *ar familh Pliket* »

19 e : Kokter

Digor eo an abadenn d'an holl, evit bezañ sur da gaout plas eo fur reif
e anv dre bostel, a-raok an 10 a viz Gwengolo, da :
icb@skoluhelarvro.bzh

pe skrivañ da Skol Uhel ar Vro,
Kastell an Erminig, 6 straed Dor Bostern, 56000 Gwened.

Nolwenn Korbell (Douarnenez, 1968)

Brezhonegerez a-vihanik eo Nolwenn Korbell, ha goude studioù e Skol arz ar c'hoariva e Roazhon eo deuet da vezañ kanerez, komedianez, skrivagnerez ha sonaozourez.

Etre 1990 hag ar bloavezh 2000 he deus bevet etre Kembre ha Breizh ; kanañ a rae neuze er strollad folk-rock *Bob Delyn a'r Ebbillion*, ha evel soprann el laz-kanañ *Arsis Théâtre Vocal*.

Ar pladennoù he deus graet gant Coop Breizh goude bezañ distroet da Vreizh da vat o deus graet berzh : *N'eo ket echu* (2003), *Bemdez c'houlou* (2006), *Red* (2007), *Noazh* (2010), *Skeud ho roudoù* (2015). Kalz a sonadegoù zo bet da heul : an Erer Kozh, Festival du Bout du Monde, Gouel Etrekeltiek, Olympia, Nuits Celtiques (Pariz-Bercy), Nuits Atypiques (Langon), C'hoariva Kerne (Kemper), TNB (Roazhon)... En estrenvro ivez (Skos, Belgia, Italia, Japan, Polonia...).

War dachenn ar c'hoariva he deus labourer gant Guy Pierre Couleau (leurenner ha rener ar greizenn c'hoariva *la Comédie de l'Est*) evit krouadennoù (*La Chaise de Paille* ha *Marilyn en Chantée* gant Sue Glover, *Rêves* gant Wajdi Mouawad), ha savet he deus ar sonerezh evit *La Fontaine aux Saints* gant Sygne. E 2012, 2013 ha 2014 e c'hoari er pezhioù *Maître Puntilla et son valet Matti* gant Bertolt Brecht, ha *Cabaret Brecht* leurennet gant G.-P. Couleau. Kemeret he deus ivez perzh e *L'Intervention* (V. Hugo), leurennet gant Yves Beaunesne. Adalek miz Here 2016 e c'hoari e *L'Opéra de 4 sous* (Bertolt Brecht), leurennet gant Jean Lacommerie.

Jean Cevaer (1931)

E bed an tireoulerezh en deus labourer a-hed e vuhez micherel, goude e studioù jinnour kimiour (ENSC Roazhon, aotreegezh war ar skiantoù).

Ur wech war e leve e sammas karg meles-tradurel Kreizenn stummañ uhelañ Sant-Nazer etre 1989 ha 1996.

Dre e emouestl evit Breizh en deus kemeret perzh e krouidigezh kevredigezhioù hag en o C'huzulioù-merañ : Unvaniezh Bretoned Bro-Velja, Organisation des Bretons émigrés, CELIB, Radio-bro e Pariz, CUAB (comité pour l'unité administrative de la

Bretagne) ma voe prezidant etre 1989 ha 1966, Alternantes, ma ra war-dro kronikenn ar c'huab, Skol Uhel ar Vro, ma'z eo prezidant ar C'huzul skiantel hag ezel eus ar C'huzul-merañ, Emglev lib Europa, POBL, ma voe bez-prezidant ha prezidant war-lerc'h, Identité bretonne, Institut de documentation bretonne et européenne, kronikour evit Breizh da zont, Bretagne Prospective, association culturelle bretonne sud Bretagne ha festival Anne Vreizh, Credib e Sant-Nazer, Agora de l'Estuaire ma'z eo prezidant evit bremañ... E oberiantiz he deus roet tro dezhañ da skrivañ pennadoù ha d'ober prezegenoù, en tu-hont d'an amzer en deus tremenet en emvodoù hag o vont hag o tont !

Yann-Fañch Jacq (Konkerne 1954)

Goude bezañ graet studioù mekanikerezh ha metalouriezh e tap Yann-Fañch Jacq un diplom desaver hag e labour e-pad seizh vloaz e Kan ar Mor e Douarnenez. Bet eo bet ivez rener Oaled Treglonoù e pad nav bloaz. Goude-se eo aet da gelenner brezhoneg e lise Diwan Karaez.

Savet en deus e 1984 an ti-embann Keit vimp bev, evit embann levrioù e brezhoneg evit ar vugale hag ar re yaouank, un 300 levr bennak a zo deuet er-maez abaoe an deroù, hep ankounac'haat ar gelaouenn Moutig ha Rouzig (170 niverenn).

Abaoe 2005, e teu er-maez ingal ar gelaouenn YA, an hini sizhuniek nemeti e

brezhoneg. Krouiñ ur gelaouenn a zo un dra, padout a zo un afer all ! Deuet eo a-benn Yann-Fañch Jacq, unan all eus e varregezhioù, da strolañ ur skipailh da ganderc'hel gant e labour.

Ha n'eo ket a-walc'h, abaoe ar bloavezh 2000 e skriv levrioù (istorioù, romantoù, bannoù-treset...) 24 en holl evit bugale ha krennarded.

Evit ar re yaouank, ar re a vo ar yezh en o dalc'h !

Mikael Bodlore-Penlaez (Brest, 1975)

Ur master kargad studi en diorren lec'hel en deus (U.B.O.) ha setu 17 vloaz 'zo emañ o labourat e Kemper. e bed an ekonomiezh. Dimezet eo, daou vugel dezhañ.

Sevel a ra kartennoù ha skrivet en deus un dek levr bennak, en o zouez *Atlas de Bretagne/ Atlas Breizh* bet savet asambles gant Divi Kervella e 2011, gantañ ivez en deus labourer war kalz a raktresoù all. Al levr divyezhek-se eo an atlas Breizh kentañ bet embannet e brezhoneg.

Er memes dastumad en deus embannet gant Erwan Chartier-Le Floc'h *Atlas des mondes celtiques*.

Un arbennigour eo war ar bihanniveroù broadel ha kenurzhiet en deus ur skipailh ugent den evit sevel an *Atlas des nations sans État en Europe*. An atlas-se a gaver ivez e saozneg.

Labourat a ra Mikael Bodlore-Penlaez war danvezioù a bep seurt : *La musique classique bretonne* (kenlabour gant Aldo Ripoché) pe c'hoazh *Les symboles et drapeaux bretons...* setu penaos en deus broudet, brudet ha krouet banieloù evit ar vro. Prezidant ar gevredigezh *Bannieloù Breizh* eo abaoe 2015.

Abaoe pell eo dedennet gant an teknologiezhioù nevez hag krouet en deus e 1999 porched ar bihanniveroù broadel *Eurominority.eu*, hag, e 2006 bepred gant skoazell Divi Kervella en deus savet ar porched douaroniel *Geobreizh.bzh*. Emañ e-touez diazezerien ar *.bzh* gant ar c'hannad Christian Menard ha gant David Lesvenan prezidant ar gevredigezh *www.bzh*.

Ar sinadeg skignet gantañ adalek 2006 he deus kizidikaet ar boblañs, ar strollegezhioù lec'hel hag ar C'huzul-rannvro ouz ar *.bzh*.

Pedadenn
da

Lid Kolier an Erminig

Sadorn 17 a viz Gwengolo 2016

Leurenn Glenmor
e Karaez

SKOL-UHEL AR VRO
INSTITUT CULTUREL
DE BRETAGNE